

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/921/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713208680
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6713208680.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici právnej veci navrhovateľa Dopravný podnik Bratislava, a.s., Olejkárska ul. č.1, 814 52 Bratislava, IČO: 00 492 736, zast. JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom, Advokátska kancelária ECKER-KÁN & partners, Nám.M.Benku 9-C1, 811 07 Bratislava, adresa pre písomný styk P.O.BOX 75, 820 09 Bratislava 29 proti odporcovi L. Y., nar. XX.XX.XXXX, naposledy trvale bytom P. 1, XXX XX M., t.č. bytom O. J. sv. X. de P., C. cesta XX, XXI XX V., štátny občan SR o zaplatenie 50,70 eur s prísl., na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 28. 05. 2014, č. k. 10C/241/2013 - 63, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh zamietol, odporcovi právo na náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Zvolen súdny poplatok vo výške 16,50 eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľ sa návrhom podaným na okresný súd dňa 09. 05. 2013 domáhal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi 50,70 eur a trovy konania.

Návrh odôvodnil tým, že vykonáva mestskú hromadnú dopravu (električkovú, trolejbusovú a autobusovú) podľa Prepravného poriadku MHD v Bratislave. Odporca na výzvu revízora dňa 20. 10. 2012 na linke MHD č. 210 sa nepreukázal platným cestovným lístkom alebo iným platným cestovným dokladom, preto navrhovateľovi podľa čl. 6 Prepravného poriadku MHD v Bratislave a čl. 5 Tarify MHD v Bratislave vznikol nárok, aby mu odporca zaplatil cestovné 0,70 eur a úhradu 50,- eur. Odporca dlžnú sumu navrhovateľovi do podania návrhu neuhradil.

Okresný súd rozhodol platobným rozkazom dňa 25. 06. 2013, proti ktorému podal odpor odporca. Namietal, že ÚPSVaR Zvolen bolo rozhodnuté, že bolo vyhovené jeho žiadosti o vyhotovenie preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom zo dňa 01. 11. 2012, pričom jeho zdravotný stav je od narodenia trvalý a nezvratný, a nárok na preukaz ZŤP mal celý život. Preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím mu bol priznaný dňa 01. 11. 2012, preukaz mu bol vyhotovený dňa 16. 01. 2013.

Súd v súlade s § 101 ods. 2 O. s. p. pojednával v neprítomnosti účastníkov, vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, pričom na základe nich dospel k záveru, že nárok navrhovateľa nie je daný, pretože vykonaným dokazovaním mal za preukázané, čo nebolo sporné medzi účastníkmi, že odporca cestoval dňa 20. 10. 2012 na linke MHD Bratislava č. 210 a na výzvu revízora sa nepreukázal platným cestovným lístkom. Zároveň však mal preukázané, že dňa 02. 11. 2012 odporca podal žiadosť na príslušný orgán o vyhotovenie preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, ktorej bolo dňa 23. 11. 2012 rozhodnutím ÚPSVaR Zvolen, odbor sociálnych vecí a

rodiny, vyhovené na základe lekárskeho posudku zo dňa 21. 11. 2012 a následne dňa 16. 01. 2013 mu bol vydaný preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom. Z toho vyvodil, že v čase prepravy odporca síce nedisponoval preukazom ZŤP, avšak z lekárskeho posudku, ktorý bol podkladom na vydanie tohto rozhodnutia, je zrejmé, že zdravotné postihnutie odporcu je trvalé a pretrváva od detstva. Preto dospel k záveru, že výklad zákona, vykonávacích predpisov v tomto zmysle, že nárok na bezplatnú prepravu osôb má len osoba, ktorá je v deň vykonania držiteľom preukazu ZŤP bez toho, aby mohlo byť prihliadnuté ku skutočnosti, že tento preukaz bol vydaný dodatočne s tým, že bolo jednoznačne potvrdené, že nárok na existenciu takéhoto preukazu existoval aj v čase vykonávania predmetnej prepravy, by bol neprimerane tvrdý a postrádal by sa tým celý zmysel existujúceho nároku určitej skupiny občanov na bezplatnú prepravu osôb, keď súd zastáva názor, že tieto skutočnosti je potrebné vykladať v širších súvislostiach.

Následne uviedol, že nevykonával dokazovanie ďalšími dokladmi predloženými zo strany odporcu, pretože nemali vplyv na rozhodnutie súdu v danej veci. Na zistený skutkový stav aplikoval ust. § 760 Občianskeho zákonníka a príslušné ustanovenia zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave.

Proti rozsudku sa odvolal navrhovateľ. Žiadal ho zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie súdu prvého stupňa. Ako odvolací dôvod uviedol ust. § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p., teda nesprávne právne posúdenie veci, ako aj nedostatočne zisteným skutkovým stavom.

Poukázal na ust. § 760 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého preprava osôb je služba poskytovaná cestujúcim, ktorá spočíva v preprave predmetu (veci) a osoby dopravným prostriedkom do miesta určenia, a to riadne a včas, za určené cestovné. Občiansky zákonník obsahuje iba základnú úpravu vzťahov vznikajúcich pri rôznych druhoch a spôsoboch prepravy, pričom podrobnejšia úprava je ponechaná osobitým zákonom a vykonávacím právnym normám. V tomto prípade je to zákon č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach.

Zdôraznil, že napriek tomu, že k porušeniu právnej povinnosti odporcom došlo v dopravnom prostriedku navrhovateľa na linke MHD č. 210, t. j. trolejbusu, súd prvého stupňa pre právne posúdenie veci neaplikoval zákon o doprave o dráhach, ale aplikoval zákon č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave.

Okrem iného poukázal na § 16 ods. 4 písm. c) v spojení s písm. d) a f) zákona č. 514/2009 Z. z., podľa ktorého je cestujúci povinný preukázať sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z neho platným prepravným dokladom. Podľa § 16 ods. 7 citovaného zákona podrobnosti o právach a povinnostiach cestujúcich upraví dopravca v medziach tohto zákona podľa ods. 5 v prepravnom poriadku.

V čl. 3 ods. 1 Prepravného poriadku MHD v Bratislave cestujúci je povinný dodržiavať ustanovenia tohto prepravného poriadku, tarify a pokyny oprávnenej osoby dopravcu. Podľa čl. 3 ods. 7 cestujúci je povinný poskytnúť revízorovi cestovný lístok na kontrolu jeho platnosti. V zmysle čl. 6 ods. 2 je taktiež povinný na vyzvanie revízora predložiť na kontrolu cestovný lístok, v prípade zľavneného citovaného lístka spolu s preukázkou na tarifnú zľavu.

Podľa čl. 6 ods. 1 písm. c) Tarify MHD v Bratislave na bezplatnú prepravu osôb a vecí majú nárok občania SR, ktorí sú držiteľmi preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím.

Odporca na výzvu revízora sa nepreukázal platným cestovným dokladom. Citované ustanovenie článku jasne a zrozumiteľne upravuje, že nárok na bezplatnú prepravu osôb a vecí majú občania SR, ktorí sú držiteľmi preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím. To, že odporca v čase kontroly tarifného vybavenia cestujúcich nebol držiteľom preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím, bola potvrdená i v rámci dokazovania vykonaného súdom. Je viac než logické, že na to, aby mohol byť uplatnený nárok cestujúceho na bezplatnú dopravu dopravným prostriedkom navrhovateľa, je nevyhnutné predmetný nárok pri kontrole tarifného vybavenia cestujúcich preukázať príslušným potvrdením, inak platí domnienka, že cestujúci cestuje bez platného cestovného dokladu a porušuje nielen prepravné a tarifné podmienky navrhovateľa, ale aj zákonnú normu, teda zákon o doprave na dráhach.

Záverom poukázal na to, že do 16. 01. 2013 navrhovateľ eviduje voči odporcovi 13 neuhradených pohľadávok, pričom po dátume 16. 01. 2013 nemá navrhovateľ vedomosť ani o jednej pohľadávke voči odporcovi.

Odporca sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1, 2 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. zrušil rozsudok okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je v celom rozsahu správne a odvolací súd sa s ním stotožňuje. V odvolaní navrhovateľ namietal, že prvostupňový súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Zrušenie podľa citovaného ustanovenia predpokladá, že prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil tým, že neaplikoval na danú vec správny právny predpis a nedostatočne zistil skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva, teda, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil správny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Z obsahu spisu je zrejmé, že prvostupňový súd na zistený skutkový stav aplikoval § 760 Občianskeho zákonníka, čo v danom prípade je správna aplikácia práva, avšak nesprávne vychádzal zo zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej preprave, keď nemal za zistené, čomu zodpovedá daná linka MHD v Bratislave, kde došlo k porušeniu predpisov odporcom. Keďže nemal dostatočne zistený skutkový stav, ktorý je dôležitý pre aplikáciu správneho právneho predpisu, prvostupňový súd nesprávne aplikoval zákon č. 56/2012 Z. z.

V odvolaní navrhovateľ poukazuje na to, že linka č. 210 je trolejbusovou linkou, preto sa na ňu nemôže vzťahovať č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, ale zákon č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach.

Podľa § 8 ods. 1 zák. č. 56/2012 prevádzkovať osobnú dopravu možno ako autobusovú dopravu alebo ako taxislužbu.

V danom prípade však odvolateľ spochybnil, že by išlo o autobusovú dopravu.

Odvolací súd vzhľadom na zoznam liniek, okrem iného uvedených na webovej adrese imhd.zoznam.sk/BA/trasy-liniek.html poukazuje na to, že linka č. 210 je vedená ako linka trolejbusová. Preto na daný prípad nemožno aplikovať právnu normu, ktorú použil prvostupňový súd, ale zákon č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach. Podľa § 2 ods. 1 citovaného zákona, dopravou na dráhe sa okrem iného rozumie mestská električková doprava a trolejbusová doprava.

Podľa § 8 ods. 5 citovaného zákona o cestujúcich, cestujúci ktorý sa v dráhovom vozidle alebo po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice, alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného.

Podľa § 8 ods. 8 citovaného zákona podmienky tarify cestovného a prepravný poriadok podliehajú schváleniu objednávateľa.

Z prepravného poriadku, čl. 6 bod 2, z ktorého vychádzal aj prvostupňový súd, jednoznačne vyplýva, že cestujúci je povinný na vyzvanie revízora predložiť na kontrolu cestovný lístok, v prípade zľavneného cestovného lístka spolu s preukážkou na tarifnú zľavu. V zmysle čl. 6 ods. 1 písm. c) Tarify na bezplatnú prepravu osôb majú nárok len držiteľia občana s ťažkým zdravotným postihnutím.

Odvolací súd dodáva, že nie je mu k dispozícii platný prepravný poriadok k spornému dátumu, odvolací súd vychádzal len z dostupných údajov internetu, resp. predloženého čiastočného prepravného

poriadku, ktorý predložil navrhovateľ, nie je však z neho zrejmé, k akému dátumu sa vzťahuje. Predmetný dokument, ktorý označil prvostupňový súd ako dôkaz, nie je zahrnutý v spise, pričom prvostupňový súd odkázal na skutočnosť, že je vedený na správe Okresného súdu Zvolen pod Spr. Tento postup odvolací súd nepovažuje za správny, pretože pokiaľ prvostupňový súd uvádza, že vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, okrem iného aj prepravným poriadkom MHD v Bratislave a tarify MHD v Bratislave platnej od 01. 01. 2009, takýto dôkaz mal byť k dispozícii na preskúmanie odvolaciemu súdu.

Vzhľadom na tvrdenie navrhovateľa a citáty prvostupňového súdu možno predbežne poukázať na skutočnosť, že citovaný prepravný poriadok vychádza z predpokladu, že na bezplatnú prepravu osôb má nárok iba držiteľ preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý je v prípade kontroly povinný predložiť na kontrolu cestovný lístok, v prípade zľavneného cestovného lístka spolu s preukázkou na tarifnú zľavu. Je logické, že pokiaľ daná osoba, ktorá má nárok na bezplatnú prepravu cestuje, je v prípade revízie nutné, aby sa preukázala dokladom preukazujúcim nárok na takéto cestovanie, ktorým je jednoznačne prekaz občana ZŤP. Je zrejmé aj to, že v čase kontroly odporca nebol držiteľom preukazu ZŤP, ako to vyplynulo z doterajšieho dokazovania.

Záver prvostupňového súdu, ktorý poukazuje na skutočnosť, že zákon je neprímerane tvrdý a že by sa postrádal celý zmysel existujúceho nároku, je nesprávny a daný výklad arbitrárny, priamo v rozpore so znením právnej úpravy. Súd totiž bližšie neuviedol, z akého dôvodu je potrebné vykladať v širších súvislostiach túto úpravu. Odvolací súd len dodáva, že z daného pohľadu ide o svojvoľný výklad práva, naopak, v časti rozhodnutia prvostupňový súd preferuje formalistický výklad na strane 6 na konci prvého odseku. Závery prvostupňového súdu, ktoré vyplynuli z dokazovania sú v príkrom rozpore so zisteniami, ktoré z vykonaného dokazovania vyplynuli.

Prvostupňový súd tak nedostatočne zistil skutkový stav a zároveň nesprávne aplikoval príslušné právne predpisy, zvlášť, ak aplikoval zákon č. 56/2012 Z. z. namiesto zákona č. 514/2009 Z. z.

V ďalšom konaní prvostupňový súd riadne vykoná dokazovanie a oboznámi sa s právnou úpravou, na ktorú poukazuje navrhovateľ, ako aj odvolací súd, vec bude posudzovať aj vzhľadom na ustanovenia čl. 6 ods. 2 Tarify MHD v Bratislave, zvlášť podľa čl. 6 ods. 1 písm. c), ktoré citoval vo svojom rozhodnutí, avšak z neho pri právnom posúdení veci vôbec nevychádzal, pričom išlo o podstatné ustanovenie pre rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu sa stalo rozhodnutie prvostupňového súdu rozporným a nepresvedčivým. Výklad prvostupňového súdu, ktorý nárok na bezplatnú prepravu osôb vo vzťahu k povinnosti cestujúceho preukázať preukazom ZŤP neakceptoval, považuje za nesprávny a v priamom rozpore s prepravným poriadkom. V danom prípade prepravný poriadok je zrozumiteľný a jasný a niet dôvodu ho vykladať v širších súvislostiach, pretože k tomu nie je žiadny dôvod.

Prvostupňový súd preto doplní dokazovanie vo vyššie naznačenom smere vo vzťahu k linke č. 210, pričom vyzve navrhovateľa na preukázanie danej skutočnosti o tom, že daná linka predstavuje skutočne trolejbusovú linku a následne bude aplikovať príslušné ustanovenia vyššie uvedené.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.